

Nataliia Boichuk
Politechnika Opolska
Opole, Poland
Kierownik naukowy: **Dr Diana Rokita-Poskart**
Adiunkt w Katedrze Polityki Regionalnej
Politechnika Opolska
Opole, Poland

**UCZESTNICTWO W KOŁACH NAUKOWYCH JAKO MOTYWACJA DO ROZWOJU
OSOBISTEGO I NAUKOWEGO STUDENTÓW**
**PARTICIPATION IN A SCIENTIFIC WORK AS A MOTIVATION FOR PERSONAL AND
SCIENTIFIC DEVELOPMENT OF STUDENTS**

Wstęp

Edukacja dla współczesnego społeczeństwa odgrywa bardzo ważną rolę. Każdy człowiek uczy się przez całe życie zaczynając od przedszkola, szkoły średniej, uczelni wyższych oraz kończąc na uczeniu się w pracy oraz środowisku, w którym się znajduje. Zdobywanie wiedzy jest również kluczowym aspektem funkcjonowania uczelni wyższych – to poprzez edukację formalną oraz udział w zajęciach dydaktycznych studenci zdobywają cenną wiedzę oraz poszerzają swoje horyzonty. Jednak sam proces kształcenia nie zawsze wystarcza w rozwijaniu swoich pasji oraz w zdobywaniu umiejętności praktycznych [Lundy, Cowling 2000:248]. Jednym z miejsc gdzie dokonywać się może rozwój studentów, poza salą dydaktyczną są koła naukowe. Pozwalają one na zaspokojenie potrzeb samorealizacji jego uczestników, nabycie dodatkowych umiejętności, kształtowanie osobowości studenta w środowisku akademickim. Wśród zadań kół naukowych wyróżnia się zadania naukowe, społeczne oraz kształtujące sylwetkę absolwenta [Boryczko, Kurcz 2014:2]. Oznacza to, że wszechstronna wiedza nabywana poprzez uczestnictwo w kołach naukowych przyczynia się do rozwoju studenta w każdej sferze jego życia naukowego, jak i osobistego. Do narzędzi wspierających rozwój członków koła można odnieść procesy uczenia się, szkolenia, doskonalenia kompetencji i umiejętności [Wójcik 2006:184]. Należy zarządzać talentami posiadanymi przez studentów, szczególnie w dobie wzrostu znaczenia kapitału ludzkiego [Czajka 2011:159]. W literaturze podkreśla się, że aby cele rozwojowe członków koła naukowego mogły zostać zrealizowane, jego działalność musi być odpowiednio zorganizowana [Kurczyk 2015:131].

Tej problematyki – aktywności studentów w kołach naukowych – dotyczyły badania prowadzone przez studentów z Koła Naukowego „Maestros de la economia” działającego na Wydziale Ekonomii i Zarządzania Politechniki Opolskiej. Były one prowadzone w roku akademickim 2017/2018 wśród członków kół naukowych dwóch największych uczelni wyższych zlokalizowanych w Opolu – jednym z miast akademickich południowo-zachodniej Polski.

Dobór jednostek do badań składał się kilku etapów. Zamiarem było dotarcie do przedstawicieli wszystkich kół naukowych działających na wymienionych uczelniach. Podjęto próbę skontaktowania się z opiekunami kół naukowych oraz z ich zarządem. Po kilkumiesięcznych staraniach okazało się jednak, że nie wszystkie formalnie funkcjonujące koła naukowe w rzeczywistości aktywnie działają na uczelni. Kolejnym etapem było doręczanie ankiet osobom, które aktywnie działają w kołach naukowych, które wyraziły chęć udziału w badaniu. Starano się dotrzeć do jak największej ilości członków kół naukowych, aczkolwiek uzyskano zwrot tylko od kilku do kilkunastu przedstawicieli kilkudziesięciu kół naukowych funkcjonujących przy obu uczelniach. Ostatecznie w badaniu wzięło udział 152 osoby przynależące do 50 kół naukowych Politechniki Opolskiej oraz Uniwersytetu Opolskiego. W grupie badawczej znalazło się 101 kobiet i 51 mężczyzn w wieku od 19 do 25 lat. Wśród nich znajdowało się 109 osób odbywających studia I stopnia i 43 osoby II stopnia. Badani studenci podejmowali studia na 18 kierunkach.

Narzędziem badawczym był kwestionariusz ankiety, składający się z pytań otwartych i zamkniętych oraz metryczki. W kwestionariuszu znalazły się również pytania ze skalą Likerta, w których studenci zostali poproszeni o przydzielenie poszczególnym zdaniom wartości od 0 do 4, gdzie 0 – całkowicie się nie zgadzam, 1 – raczej się nie zgadzam, 2 – nie mam zdania, 3 – raczej się zgadzam, 4 –

całkowicie się zgadzam. Dla weryfikacji hipotez wykorzystano takie narzędzia jak wyznaczenia średniej, odchylenia standardowego oraz współczynnika korelacji. Tylko niektóre ze wspomnianych narzędzi zaprezentowano w niniejszym opracowaniu.

Pomimo, iż celem prowadzonych badań było poznanie motywów, dla których studenci przynależą i aktywnie uczestniczą w kołach naukowych, stopnia realizacji tych oczekiwań oraz oczekiwanych konsekwencji związanych z aktywnością w organizacjach studenckich, to w niniejszym artykule skoncentrowano się jedynie na motywach przynależności do kół naukowych w sensie rozwoju osobistego oraz naukowego oraz poziomu zaspokojenia oczekiwań badanych studentów.

Wyniki badań

Przed przystąpieniem do badań zespół badawczy postawił kilka hipotez. Co najmniej dwie należałyby przytoczyć w niniejszym opracowaniu:

Hipoteza 1. Uczestnictwo w kole naukowym sprzyja zdobyciu nowych umiejętności i kompetencji przez studentów.

Hipoteza 2. Aktywność studentów w kołach naukowych sprzyja rozwojowi pasji naukowych. Zostały one następnie zweryfikowane poprzez analizę wyników badań. Wyniki badań dowiodły, że 67% respondentów wskazało, że biorą czynny udział w działalności jednego koła naukowego, 23% należą do dwóch kół naukowych oraz 10% do trzech i więcej. Zapewne osoby te poprzez aktywność w kilku kołach naukowych chciałyby czerpać szeroką wiedzę na temat interesujących ich zagadnień. Aczkolwiek można przypuszczać, że gdy student przynależy do kilku kół naukowych, nie zawsze może angażować się w pełni w działalność każdego z nich.

Ważną kwestią jest poznanie motywów studentów do podjęcia decyzji o przystąpieniu do kół naukowych. W tym pytaniu studenci mieli możliwość zaznaczenia maksymalnie trzech odpowiedzi spośród zamkniętej kafeterii wskazanych motywów. Okazało się, że ponad 62% respondentów wskazało, że przyczyną ich aktywności na tym polu jest chęć do rozwoju własnych pasji naukowych. Nieco mniej studentów (60%) badanych zaznaczyło, że do aktywności w kole naukowym zachęciła ich chęć zdobycia wiedzy praktycznej. Nieco mniejsze znaczenie jako motyw wstąpienia w szeregi członków koła naukowego okazały się mieć pragnienie nabycia nowych umiejętności (55% respondentów) oraz wzbogacenie CV (43%). Okazuje się, że życie akademickie cechuje się nie tylko nabywaniem wiedzy, ale również poznawaniem nowych ludzi m.in. poprzez członkostwo w organizacjach studenckich - na taki motyw wskazało natomiast ok. 38% respondentów, jak i ciekawe spędzanie wolnego czasu (34%).

W kolejnych pytaniach studenci zostali poproszeni o wskazanie znaczenia wymienionych oczekiwań wobec działalności w kole naukowym zgodnie ze skalą: 0 – całkowicie się nie zgadzam, 1 – raczej się nie zgadzam, 2 – nie mam zdania, 3 – raczej się zgadzam, 4 – całkowicie się zgadzam. Wyniki badań dowiodły, że najważniejsze oczekiwania jakie mieli studenci wobec przynależności do kół naukowych to zdobycie nowych umiejętności oraz zdobycie nowych kompetencji. Aż 86% wszystkich respondentów całkowicie lub raczej zgodziło się ze stwierdzeniem odnoszącym się do zdobycia nowych umiejętności, a 83% tak odpowiadało wobec zdobycia nowych kompetencji. Wyniki badań udowodniły, że studenci oprócz rozwijania swoich umiejętności oraz kompetencji oczekują od uczestnictwa w kołach naukowych również poznania nowych osób (81% zgadza się tym stwierdzeniem w pełni lub częściowo) oraz dobrej zabawy (75% zgadza się tym stwierdzeniem w pełni lub częściowo). Okazuje się również poprzez uczestnictwo w kołach naukowych liczą, że znajdą lepszą pracę, otrzymają wyższe stypendia lub wzbogacą swoje CV – z tymi stwierdzeniami zgodziło się częściowo lub w pełni ok. 65% badanych studentów.

Warto podjąć również analizę spełnienia oczekiwań studentów poprzez rzeczywisty udział w działalności kół naukowych. Analizując wyniki badań można stwierdzić, że większość oczekiwań zostało spełnionych. Niektóre z nich – zdobycie nowych umiejętności oraz kompetencji czy też wyższe stypendium zostało wskazywane najczęściej nawet jako spełnione nawet wyżej od oczekiwań. Natomiast niżej od oczekiwanych efektów najczęściej wskazywano dobrą zabawę.

Pozostając w tematyce korzyści jakie przyniosła studentom aktywność w kołach naukowych warto zwrócić uwagę na odpowiedzi respondentów. Respondenci wskazali, że najważniejsze umiejętności, które zostały przez nich nabyte podczas działalności w kole naukowym to praca w zespole ($\bar{x}=2,84$), zarządzanie projektami ($\bar{x}=2,74$), rozwiązywanie problemów ($\bar{x}=2,7$), organizacja czasu pracy ($\bar{x}=2,62$),

kierowanie grupą ($\bar{x}=2,62$), tworzenie publikacji naukowych ($\bar{x}=2,3$) oraz redagowanie pism ($\bar{x}=2,28$). Wyżej wymienione wyniki, że koła naukowe przyczyniają się do rozwoju studentów, dając możliwość pogłębiania wiedzy i poszerzenia predyspozycji ich uczestników.

Podsumowanie

Analizując wyniki badań, można stwierdzić, że studenci są świadomi tego, że samo uczestnictwo w zajęciach dydaktycznych na uczelni to nie wszystko, a do rozwoju umiejętności oraz kompetencji może przyczynić się aktywność studentów w organizacjach studenckich.

Wnioskując z wyżej przedstawionych danych, można stwierdzić, że hipoteza 1 – Uczestnictwo w kole naukowym sprzyja zdobyciu nowych umiejętności i kompetencji przez studentów – została potwierdzona. Studenci wskazywali, że poprzez działalność w kole naukowym rozwinęli posiadane umiejętności oraz kompetencje, a co więcej nabyli również nowe. Hipoteza 2 – Aktywność studentów w kołach naukowych sprzyja rozwojowi pasji naukowych również została potwierdzona, aczkolwiek jak się wydaje najslabiej, bowiem tylko ok. 50% badanych zgodziło się częściowo lub całkowicie ze stwierdzeniem, że zdobyło nową wiedzę na temat tworzenia publikacji naukowych. Jest to jeden z wniosków aplikacyjnych, które mogą być wykorzystane przez opiekunów kół naukowych – aby w większym stopniu koncentrować się na zdobyciu przez studentów umiejętności badawczych. Kolejnym wnioskiem z badań jest również to, że koła naukowe powinny być dostosowane do zainteresowań studentów, oferując ciekawe i atrakcyjne warunki uczestnictwa, które sprzyjają rozwojowi naukowemu i osobistemu. Pogłębiając wiedzę, nabywając nowe umiejętności, ucząc się pracy zespołowej i idąc naprzeciwko wyzwaniom kształtuje się osobowość studenta, który jest wizerunkiem uczelni wyższych.

Literatura

1. Boryczko B., Kurcz L., Studenckie koła naukowe jako element wspomagający proces nauczania na wyższej uczelni, *The Central European Journal of Social Sciences and Humanities*, 4(87) 2014
2. Czajka Z., *Gospodarowanie kapitałem ludzkim*, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2011
3. Kurczyk B., Model organizacji koła naukowego a rozwój praktycznych kompetencji studentów. W: *Nauczyciel akademicki wobec wyzwań edukacyjnych*, pod red. P. Wdowińskiego, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2015
4. Lundy O., Cowling A., *Strategiczne zarządzanie zasobami ludzkimi*, Dom Wydawniczy ABC, Kraków 2000
5. Wójcik M., *Rozwój zawodowy pracowników*. W: *System zarządzania zasobami ludzkimi w przedsiębiorstwie*, pod red. H. Bienioka, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. K. Adamieckiego w Katowicach, Katowice 2006

Василюк Юлія

група ПФ-11

Тернопільський національний технічний університет ім. Івана Пулюя, Тернопіль, Україна

Yuliia Vasyliuk

group PF – 11

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ternopil, Ukraine

Науковий керівник: **Химич Ірина Григоріївна**, к.е.н.

Тернопільський національний технічний університет ім. Івана Пулюя

Scientific supervisor: **Iryna Khymych**

Ph.D, Associate Professor

ПРОБЛЕМАТИКА ЗАКОНОПРОЕКТУ «ПРО ОСВІТУ» PROBLEMS OF THE DRAFT LAW "ON EDUCATION"

Постановка проблеми. Освіта в сучасному світі є дуже важливим чинником у розвитку суспільства. Для того, щоб стати повноцінним членом суспільства необхідно створювати належні умови для розвитку особистості. Школа і є початком цього розвитку. На жаль, українська освіта